

JOBIB

Máté 25,36: „...Börtönben voltam és felkerestetek.”

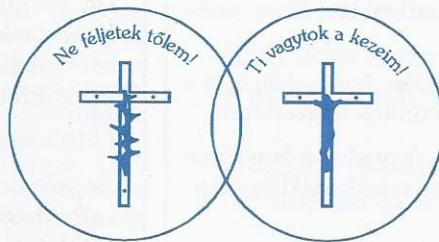
LATOR

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végzők lelki és módszertani lapja

MÉCSES LELKISÉG

1996. január/február

III. évfolyam 1. szám

Buenos Aires, a női fegyház kápolnájának oltárfeszülete

Januári imaszándékok

Jan. 7. Kérjük Mennyei Atyánkat, hogy az új esztendőben a megvetetteken keresztül még alázatosabban és odaadóbban tudjuk Jézust szolgálni!

Jan. 14. Imádkozzunk a Szentlélekhez, hogy adjon erőt a kudarcok elviseléséhez, és növelje bennünk a szeretetet!

Jan. 21. Imádkozzunk az útszálon fagyoskodó és teljesen kiszolgáltatott lányokért, hogy legyen erejük szakítani életmódjukkal és kizsákmányolójukkal!

Jan. 28. Imádkozzunk a bűnüldöző szervekért és tagjaiért, hogy a fáradtságos és a társadalom által nem az érdekeik szerint becsült tevékenységük során mindig tudjanak különbséget tenni a gonosztevő és a szerencsétlen ember között!

Februári imaszándékok

Febr. 04. Kérjük a Szentlelket, nyújtson tisztánlátást és erősítse a hitünket, hogy a lekipásztorokat és a templomokat ért brutális támadások ne ingassák meg bennünk Jézusnak az önzetlen szeretetre, az ellenségszeretetre felszólító tanításainak értelmét!

Febr. 11. Kérjük Mennyei Atyánkat, hogy ez évre is biztossítsa a fennmaradásunkhoz és tevékenységünkhöz elegendő egyházi, állami és magán támogatásokat!

Febr. 18. Vannak olyan családok és személyek, akik megbocsátottak a hozzátartozóik gyilkosának, sőt a velük való kapcsolatukban Istenhez vezetik őket. Istenünk! Add, hogy a szeretet e közöttünk élő hősei minél többünk példaképei legyenek!

Febr. 25. Mennyei Atyánk! Adj erőt, hogy a Nagyböjt idejében őszintén tudjunk bűnös önmagunkkal szembenézni, és felkészülni a nagypéntek és húsvét misztériumának befogadására!

Márciusi imaszándékok

Márc. 3. Imádkozzunk a Jó Pásztor nővérekért és mindazokért, akik az utcalányok megmentésén fáradoznak, hogy áldozatos és fáradtságos tevékenységük gyümölcsöző legyen!

Márc. 10. Imádkozzunk Egyházunk vezetőiért, hogy a megvetettek és kitaszítottakért folytatott tevékenységünket továbbra is szerető gondoskodással támogassák!

Már. 17. Imádkozzunk a börtönben szolgáló lekipásztorokért, lelkészekért, hogy mindig legyen erejük a nyomasztó körülmények közepette Krisztust hitelesen képviselni!

Márc. 24. Imádkozzunk a büntetés-végrehajtásban dolgozóknak, hogy a sok türelmet, önuralmat, fegyelmezettséget és állóképességet igénylő munkájukat hassa át a gondjaikra és felelősségükre bízott fogvatartottak iránti humánus!

Márc. 31. Imádkozzunk a bűnüldöző rendőrökért, az ügyészekért, ügyvédekért és bírókért, hogy ténykedésük, az igazságszolgáltató munkájuk, az ítéletük ne az aktuális érdekeket, de mindig az igazságot szolgálják.

A tartalomból:

Dr. Varga Lajos

Beszámoló Bajorország, Ausztria és Svájc börtönlelkészeinek 1991-ben megtartott évi konferenciájáról 4

Levelező szolgálatunk hírei 7

Angelo Acerbi és Dankó László

sajtótájékoztatója a kalocsai börtönben „Önkéntes munkások kellenek” 9

Dr. Folly Gábor

Gondolatok az év utolsó keresztúti ájtatosságán 11

Dr. Végh József

Egy szociálpszichológus gondolataiból 10

Szabó Andor

Jelentés a Csillagból 13

KIÚT – a prostituáltak menedéke 16

Köszönet az egyszeri, karácsonyi csomagküldőknek

Az elmúlt év utolsó hónapjaiban ötödízben kértük országunk lakosságát, hogy csomagküldéssel lopják be szeretetüket a börtönök félhomályában élő embertársaink szívébe.

Eddigi tapasztalataink szerint a csomagküldésre vállalkozók száma (fordítottan arányosan a megélhetés nehézségeinek növekedésével) évről évre csökken. Azt is tapasztaltuk, hogy elsősorban a vallásos lapok olvasói jelentkeznek e szeretetszolgálatra. A polgári lapokban is megjelenő felhívásainkra csak elvétve egy-

egy... Igaz, hogy ez utóbbi olvasók közül kapunk évről évre több értetlenséget, gyűlöletet és fenyegetést tartalmazó telefonhívást, faxot és levelet. Mindet név nélkül... Mennyi terhet: csalódást, nélkülözést, szenvedést, reménytelenséget, szeretetlenséget kell e testvéreinknek hordozniuk, hogy fájjon nekik a mi törekvésünk és szeretetünk! Imádkozzunk érettük is!

Meglepetésünkre most Karácsonyra kis számmal, de emelkedett a csomagküldők száma, és kettőszázharmincegy elítéltnak szereztek örömet! A csomagküldők az ajándékokon keresztül meglátogatták a börtönben élő Jézust... Köszönjük, Urunk, hogy erre lehetőséget adtál.

Köszönjük mindannyiuknak!

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Imádkozunk azok helyett, akik nem imádkoznak!
Imádkozunk azokért, akikért senki sem imádkozik!

Jézus Krisztus szenvedése nem a múlté. Nem egy közel kétezer éve megélt szenvedés. Ha Ő szenvedett és meghalt valamennyiünk – s nem csak a kortársai – bűnéért, akkor a jelen, az általunk elkövetett szeretet nélküli tevékenységeink, amiket elkövetünk gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással, azok most, a mi jelenünkben is szenvedést okoznak Nekik!

Gondoljunk bele: Ő végtelenül szeret bennünket. Csak türelmét, békességét, reményét az adományok végtelen sorát, kegyelmének önmagát, a bizalmát és a biztonságot árasztja ránk. S mi? Nap mint nap csúfoljuk, gúnyoljuk, kárörvendjük, megalázzuk, a ruháját tépjük, korbácsoljuk, tövissel koronázzuk és végig hajtjuk a Kálvárián... Sőt... Szeretetet koldul tőlünk, s mi közönyösen elfordulunk.

S minderre mit válaszol? „Atyám! Bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Majd bemutatja áldozatát Atyjának, az Istenünknek!

Minden szeretet nélküli gondolatnak, szónak, cselekedetnek és mulasztásnak Ő a szenvedője. Személyiségeit okozzák a „rossz emberek” a társadalmat és Istent megbotránkozó tetteikkel, de főleg okozzák a „jó” emberek, amikor személyválogatón cselekszenek vagy nem cselekszenek. Amikor a szeretetük beszűkül (tulajdonképpen csak önmagukat szeretik), amikor az „igazság” nevében és mint bűnbakra, lesújtanak a megbotlottakra, a nyomorultakra, a magatehetetlenre, az éhezőre, a hajléktalanra, az alkohol- és drogfüggőre, a kiszolgáltatott utcalányra, a börtönből szabadultra és az otlakóra. A megvetettekre és kitaszítottakra...

Reális kérdés: mit tehetünk? Nem ölhetjük őket keblünkre, nem adhatjuk át házunkat, ágyunkat, nem hívhatjuk meg őket az ünnepi asztalunkhoz?! Hiszen piszkosak, bűzösek. Esetleg élősködőket is terjesztenek, a fertőzésekről már nem is beszélve! No meg kulturálatlanok, közönyösek, követelőzők, néha még szemtelenek sőt fenyegetőek is...

Igaz, ezt a hősies, befogadó, elfogadó és személyválogatás nélküli, az irtózatot is legyőző, valóban önzetlen szeretetet nem kívánja senki sem. – Azért vannak, többen, mint gondolnánk, ilyen emberek is. A szeretet hősei ők. Krisztus hősei ők! Krisztus igaz követői ők...

De imádkozni értük, imádkozni azokért, akikért senki sem imádkozik – mindenki tudna... Imádkozni értük: azért, hogy döbbenjenek rá a vétkükre, arra, hogy milyen és mennyi kárt, szenvedést, nélkülözést okoztak a bűncselekményükkel (esetleg „csak” ártatlan pletykájukkal vagy közönyükkel, lustaságukkal...) Imádkozni azért, hogy felismerjék: az Istennek okozták mindazokat a gyötrelmeket... Imádkozni értük, hogy a felismert és tudatosult vétküket bánják is meg, sőt, határozzák el, hogy többé nem teszik... Imádkozni értük, hogy e szándékukat erősítse meg az Úr! Hogy adjon nekik támogató kezeket és lelkeket! Imádkozni értük, azért, hogy valamiképpen jóvá is akarják tenni, legalább enyhíteni, a tettük következményeit... Imádkozni értük, hogy az Isten adjon alkalmat nekik erre! Imádkozni értük, hogy tudjanak ők is imádkozni...

Fogadjuk be őket a szívünkbe! Győzzük le az irtózatunkat is öleljük őket át a lelkünkkel! Hiszen tudjuk: Jézus öbennük is él, és Őt öleljük át ilyenkor...

Imádkozunk helyettük! Mert lehet, hogy őket senki sem tanította meg a szépre, a jóra, a magasztosra, az imádságra, és talán soha nem érintette meg őket a szeretet. Igen! helyettük is imádkozunk, úgy, mintha én követtem volna el azt a gonosztevényt. Mintha én okoztam volna azt a borzalmas szenvedést az embertársamnak és Krisztusnak!

Jól tudom, hogy most sokan megbotránkoznak: „Magunkra vállalva akár egy konkrét gonosztevő vétkét, úgy imádkozunk?”

Igen, úgy! Sőt mondjunk köszönetet érte a gonosztevőnek is, mert lehetőséget adott nekünk arra, hogy Krisztus szellemében az önzetlen szeretet egy formáját gyakorolhatjuk...

Ha így cselekszünk, ezzel Jézusunk sebeit gyógyítjuk, szenvedéseit enyhítjük és engesztelhetjük a saját bűneinket is a Mennyei Atyánál. Amen!

Religat

PETRUS CEELEN

RÁCSOK MÖGÖTT

Kinyitom a szemem
s nézem a naptárt.

Nagyon vastag még,
túl hosszú az év.

Örökkévalóságig tart,
míg szabadulhatok.

Uram,
nem kell megint új nap
csak naptár lap lesz –
egy oldal a könyvben
mit velem írsz.

Mutasd meg nekem,
hogy a börtönben
lesznek ma jó oldalak is!

* * *

Panaszkodom
mikor reggel felkelek –
de hányan lennének boldogok
ha minden nap felkelhetnének...

Panaszkodom
a silány kosztra –
de mennyien örülnének
ha azt ehetnék, amit én...

Panaszkodom
újra és újra a fájdalomra –
de hányan örülnének
ha csak az én keresztemet vihetnék...

Istenem,
panaszodom –
mégis mennyien örülnének,
ha velem cserélhetnének!

Petrus Ceelen: Rácsok mögött

Kiadja: Magyar Börtönpasztorációs Társaság
Ára 200 Ft.

Külföldön élőknek: 10 USA \$ vagy ennek megfelelő
értékű valuta. Az összeg a postaköltséget is tartalmazza.
Megrendelhető a kiadónál.

Dr. Varga Lajos*

Beszámoló Bajorország, Ausztria és Svájc börtönlelkészeinek 1991-ben megtartott évi konferenciájáról

1991-ben Bajorország, Ausztria és Svájc börtönlelkészei közös konferenciájukat Bajorországban, a Münchenhez tartozó Fürstenriedben rendezték. A konferencia június 10-én kezdődött és 14-én ért véget.

Fürstenried nekünk, magyaroknak történelmi nevezetességű hely. A jelenlegi lelkigyakorlatos-ház nem más, mint az egykori választófejedelem kastélya. Az eredetileg vadászkastélynak használt épületet Max Emmanuel bajor választófejedelem építtette. Tervezője Joseph Effner volt, 1715-től 1717-ig épült. Az épület története – családi szálakon keresztül – kapcsolódik a Wittelsbach-családhoz is. Ebből a családból származott Erzsébet királyné (1837–1898), I. Ferenc József felesége osztrák császárné, s 1867-től magyar királyné. A magyar uralkodóosztállyal teremtett jó kapcsolatai révén elősegítette az 1867. évi kiegyezést. 1925 óta az épület a München-Freising-i egyházmegye tulajdonában van, és lelkigyakorlatos-házként működik. Erre a célra máig meglévő francia- és angolkertje is alkalmassá teszi.

Ebben a történelmi miliőben kezdődött el a konferencia. Hétfőn este (jún. 10.) az előadótérben gyűltünk össze, ahol megtörtént a megjelentek köszöntése, s a különböző nemzetek küldöttei is megköszönték a meghívást. Az osztrákok részéről elhangzott köszöntőbeszédében arról volt szó, hogy amikor az emberek fáznak – összebújnak. Így egymáshoz közel kerülve, energiát adnak át egymásnak és megmelegsznek. A konferencia célja is pontosan abban van, hogy a különböző területekről jött lelkipásztorok, lelkipásztori kiegészítők és egyéb, börtönben dolgozó szakemberek egymáshoz közel kerüljenek, és itt új erővel töltekezzenek. Ekkor hangzott el részünkről is dr. Majzik Mátyásnak, a Magyar Börtönpasztorációs Társaság nevében írott köszöntő levele. A levél tartalma a következő:

„Több mint negyven év után ismét létezik Magyarországon a börtönpasztoráció. A mi büntetésvégrehajtási intézeteinkben többnyire a történelmi egyházak (római katolikus, református, evangélikus stb). tevékenykednek, de megtalálhatók a szekták is.

„Az aratnivaló sok, de a munkás kevés» (Mt 9,37). Jézus szava ránk is vonatkozik. Nekünk is munkálkodnunk kell. Ezen kívül az is szükséges, hogy azok munkáját, akik már ténylegesen dolgoznak, irányítsuk és koordináljuk.

A Magyar Börtönpasztorációs Társaság most van születőben. Tagjai a római katolikus, református és más egyéb egyházakból tevődnek össze. Mint jogi személy, a büntetésvégrehajtás is tag.

Célkitűzéseinket az alábbiakban foglalhatjuk össze:

1. A börtönökben lelkipásztori munkát végzők, valamint a börtön-lelkipásztori tevékenységet biztosítók érdekeinek képviselete és szolgálata.

2. Annak segítése, hogy a büntetésvégrehajtásban egy olyan szemlélet és gyakorlat alakuljon ki, amely figyelembe veszi az emberi jogokat, személyközpontú, továbbadja a keresztény értékeket és a keresztény erkölcsiséget.

A büntetésvégrehajtásban dolgozók nagyobb része, akár vezető beosztásban dolgoznak, akár maguk is beosztottak, munkájukat többnyire a megszokott módon végzik, annak ellenére, hogy Magyarországon mélyreható politikai változások történtek. Szemléletük többnyire alig változott. Így csak azért tűrik el börtönpasztorációt, mert ez a törvények alapján lehetséges.

Nekünk igazi missziós tevékenységet kell kifejtünk mind az elítéltek, mind a büntetésvégrehajtási intézetek dolgozói felé (az utóbbiaknál pusztán indirekt módon). Először az Isten fogalmát kell kialakítani, utána a hitet, és azt, hogy tudjanak valamit kezdeni az Istennel, sőt kapcsolatba kerüljenek Vele!

Jó nekünk tudni, hogy más testvérszervezetek is léteznek, melyek Magyarországhoz oly közel állnak. Ezzel szeretnénk megköszönni az osztrák börtönpasztorációs szolgálatnak, elsősorban dr. Anton Millner rektor úrnak, sokoldalú segítségét. Ezért kérjük Önöket, fogadjanak el minket, mint kisebb testvért, a most születőben lévő Magyar Börtönpasztorációs Társaságot.

Mi az Önök személyére és tevékenységére Isten bőséges áldását kérjük.”

Ezek után következett a vacsora, melynek keretében megismerhettük egymást. Személyes találkozásokon keresztül is közelebb jutottunk egymás élményvilágához.

A konferenciának Bajorországból 28, Ausztriából 28 és Svájból 13 résztvevője volt.

Az első nap közös szentmisével kezdődött. Az előadó Hubert Windisch, a regensburgi egyetem professzora volt. Tárgyi tudása és emberi hozzáállása egyaránt megragadott minket.

A nap témája a lelkipásztori beszélgetés volt. Először is eligazítást kaptunk Hubert Windisch professzortól, majd a nagyobb társaság kisebb csoportokra oszlott, 7–8 embernél több nem került egy csoportba. Lényegében mindenki teljesen szabadon elmondta a börtönpasztorációval kapcsolatos megjegyzéseit, tapasztalatait, élményeit. A csoport vezetője az észrevételeket összegezte. Végül pedig megállapodtunk abban, hogy mit tartunk leglényegesebbnek a lelkipásztori beszélgetésben.

Rövid szünet után következett a plénum, amikor minden csoport vezetője beszámolt a munka eredm-

*Dr. Varga Lajos a Társaságunk küldötteként vett részt a konferencián. Írása ma is aktuális.

nyéről, és a három – általa legfontosabbnak tartott – pont a táblára került. Már a mi csoportunkban is egyértelművé vált, hogy a hit kérdéséről nehéz a fogvatartottakkal beszélni. Előbb az emberi kérdések kerülhetnek szóba, csak utána lehet rátérni a hit kérdéseire. Ezért a lelkipásztori beszélgetés sokkal tágabban értelmezendő. Minden, amiről az ember beszélget, a lelkipásztori beszélgetés szerves részét képezi.

A táblára ilyen dolgok kerültek: idővel rendelkezni a másik számára, embernek lenni a beszélgetésben, rendelkezni a hit ajándékával, az Isten és az ember megtapasztalása, példaképpé lenni, imádság, a kapcsolat folyamatossága, Jézus Krisztus közöttünk, a lelkipásztor egyénisége, egyéni beszélgetés, közösségi beszélgetés, ráérzés a rejtett mondanivalóra, másokat meghallgatni tudni, erőforrások, másokat komolyan venni.

Miután a személyes tapasztalatokat összegeztük, Windisch professzor elméleti előadása következett. A lelkipásztori beszélgetésnek két lényeges eleme: az antropológia és a teológia. A lelkipásztor mindig az élő emberhez szól. A beszélgetés hol az emberi összetevő, hol a teológiai tartalom felé tolódik el. A lelkipásztori beszélgetés sajátos jellege, hogy az evangélium alapján reflektál a különböző élethelyzetekre. A beszélgetés folyamán mind a kettőt – az evangéliumot és az emberi szituációt is – figyelembe kell venni! Ennek ellenére, hol a konkrét élethelyzetre való reflektálás, hol pedig maga az evangéliumi tanítás kerül előtérbe.

A lelkipásztori beszélgetés, és annak felvevője között kettős kapcsolat áll fenn. Először is a beszélgetésnek van egy tárgyi tartalma. A beszélgetés azonban egyéb kommunikációs szinten is folyik (pl. érzelmek kifejezése). A közlés lehet szóban kifejezett – azaz verbális –, és szóban nem kifejezett – azaz nonverbális – közlés. A nonverbális közlés részben az emberi test segítségével (szemek, gesztusok), részben tárgyakon keresztül (pl. ruha, lakásberendezés, státusszimbólumok), részben pedig a beszélgetők közötti fizikai távolság megválasztásával (pl. egymástól távolállnak, megölelik egymást) történik.

Délután elmélyítettük mindazt, amit délelőtt halottunk. Egy három pontból álló kérdőívet kellett kitöltenünk, amely a következőket foglalta magában: Mit kell tenni akkor, ha olyan beszélgetést akarunk folytatni, amely a partnert szolgálja – pontosabban: nekünk milyen magatartást kell tanúsítanunk, hogy a beszélgetés valóban sikeres legyen.

A lelkipásztori beszélgetésben szükséges magatartás mintákat ezután mindenki elmondhatta. Ismételten a táblára kerültek a különböző meglátások: belső harmónia, a beszélgetést végző személy legyen szeretetreméltó, nyitottság, szabadnak lenni a találkozásra, figyelmesen hallgatni, odafigyelni, szívünkkel hallgatni, a másakra figyelő magatartás, minden jelzés észrevétele, mely a másiktól jön, a másik személy tisztelete, segítőkészség, idővel rendelkezni a másik számára, alázatosság, kitartani a hallgatásban, belső üresség, mely helyet biztosít a másik számára, előbb Istenre hallgatni, a másik személyére orientáltnak lenni stb.

C. R. Rogers alapján az előadó a következőkben foglalta össze a személyközpontú beszélgetés alapjait:

1. Feltétel nélküli elfogadás:

– pozitív értékítélet és a beszélgető partner feltétel nélküli elfogadása, érzelmi melegség, személyes odafordulás,

– szorongástól való minél teljesebb mentesség, mely leépíti a feszültséget, ugyanakkor felépíti a kapcsolatot, képessé tesz az igazság elfogadására.

2. Empatikus magatartás (beleérző megértés):

– Aktív odafigyelés, meghallgatás. A beszélgető partnerre való odafigyelés, a saját szemével nézni őt, megérezní mindazt, ami a beszéd kifejezett tartalma mögött rejtve van.

– Az önmegismerés felszínre hozása, a beszélgető partnert – énjének, sajátos helyzetének elfogadásával – komolyan venni és ezáltal szembesíteni önmagával.

Ennek feltételei a lelkipásztornál: Érzékenység saját érzései és mások érzései iránt, készség saját maga visszafogására, képesség a konstruktív verbális és nonverbális magatartásra.

3. Az önkongruencia, mint magatartásforma (nyitottság a szituációra):

– A külső magatartás megegyezése a belsővel a beszélgetési helyzetben.

A verbális és nonverbális közlések egymással való megegyezése.

Nyitottság és hitelesség.

– A beszélgetés a lelkipásztor magatartási modelljévé (Sacramentum) válik, a konfliktus megoldásában személyesen nyújt segítséget, felszínre hozza az őszinteséget és az egyértelműséget.

Ennek feltételei a lelkipásztor részéről: helyes önismeret, önkritika, saját belső érzéseinek elfogadása, a valóság pedagógiája, tartózkodás az ellentmondásosságtól, az egyéni szabadság megvalósítása lelkiismeret helyes képzése által, bátorság a konfrontációhoz.

Mivel a konferenciára lelkipásztorokat hívtak meg, ezért a vacsora előtt elhangzottak azok a szempontok, amelyek az imádságban, azaz az Istennel való beszélgetésben szükségesek. Ezek a következők voltak:

A Szentírás megkívánja tőlünk, hogy életünket, mint üdvösségtörténetet fogjuk fel. Felismerjük az idők jeleit és megtanuljuk a szellemek megkülönböztetését. A lelkiismeret-vizsgálatban – a szerető figyelmesség imájában: „Gebet der liebenden Aufmerksamkeit” – vagy a nap kiértékelésének imájával, ami Szent Ignác számára a napnak legfontosabb negyedórája volt, – mindez megtörténik.

Az Isten saját életünk valóságával „karol át” bennünket. Ez akkor történik meg, amikor rövid időre magunkba nézünk, bevonulunk bensőnkbe, esetleg jegyzeteket is készítünk a napról. Ennek a következő alapformái vannak:

1. Hálátelt lélekkel megjelenni Isten színe előtt: „Megjelenek Isten színe előtt, aki Jézus által számomra jelen van, és nevemen szólít engem. Jelen vagyok Isten színe előtt, testemmel, lélegzetemmel, gondolkodásommal, érzésemmel és egész valómmal. Csendben vagyok és hallgatom.”

2. Imádság felismerésért és megszabadulásért: „Kérem Istentől azt a világosságot, hogy az egész napot figyelmes szemmel nézzem, Isten világosságában. Kérem Istentől azt a készséget és bátorságot, hogy legyen erőm a valóság által magam megszabadítani.

Saját napom igaz megismerése.

Szerető figyelmességgel – anélkül, hogy ítélnék vagy értékelnék – átgondolom, hogy mi történt körülöttem, bennem és általam... Végiggondolom a napot óráról-órára, helyről-helyre, találkozásról-találkozásra. „Minden ösztönzést, indulatot, érzést, gondolatot, szeretet-érzést vagy haragot, fel lehet idézni magunkban.

3. A napot az Isten előtt hagyni, megkülönböztetni, megköszönni és kérni. „Ami megrendített, nyugtalanságot, örömet vagy szomorúságot okozott, nem távolított-e el Isten jelenlététől? Isten jelenlétében hagyott-e engem?

Hol érzékelem a Szentlélek munkálkodását, a hitnek, reménynek, szeretetnek melyik területén? Hol érzem a gonosz lélek ösztönzését: kicsinyhitőség, reménytelenség, egoizmus?

Minden ajándékot megköszönök Istennek és dicsérem Őt érte.

Kérem Istent, hogy a kiengesztelődés, az újrakezdés és a továbbmenés ajándékát megkapjam.

A »jövő Istenével« akarom elkezdni a következő napot.

Ami a következő napról eszembe jut: – események, találkozások, reménysek, félelmek, tervek, gondok – képes vagyok-e Isten színe előtt letenni?

Erőt kérek mindahhoz, ami most fontos, hogy bízni tudjak és elhatározott törekvésem legyen a szeretetben való növekedés.

Az első nap lényegi része ezzel véget ért.

A második nap (jún. 12. szerda) témája a krízisintervenció volt. Reggel közösen végeztük a laudest. Az előző naphoz hasonlóan, egyéni, illetve közösségi megfontolással indítottuk a téma megtárgyalását. Windisch professzor hármaskérdést tett fel: Kivel állok szemben a börtönpasztoráció esetében? Ki vagyok én ebben a szituációban? Mit tehetek, és mit kell tennem nekem ebben a szituációban? – Tapasztalatcserére is volt lehetőség.

Az előadó professzor először is a fogalmat tisztázta. Krízishelyzetnek minősül az, amikor a személy veszély helyzetbe kerül. Az ilyen veszélyhelyzetben a személy felismeri, hogy valami rosszra fordult. Ezzel párhuzamosan megjelenik a félelem. Ezután az illető megpróbálja megoldani a felmerült problémát azokkal az eszközökkel, amelyeket korábban is használt, azonban ezek az eszközök nem bizonyulnak elegendőnek. Ez pedig maga után vonja a félelemérzés növekedését és így előáll a krízishelyzet. Ilyen helyzetekben az érintett számára feltétlenül szükséges a segítségnyújtás, a krízishelyzetből való kivezetés, amely után a személy ugyanolyan egészséges lehet, mint amilyen egészségesnek korábban örvendett.

A krízishelyzet kifejlődése többnyire nem váratlanul történik, hanem hosszú folyamata van. Kialakulása legtöbbször kapcsolatban van a környezettel is.

Ismertetőjelei a következők: Az illető személy világ-szemlélete és saját maga világban való helyzetének a megítélése megváltozik, éni-identitása meginog. A helyzet megoldására való képtelenségnek és a kiszolgáltatottságnak az érzése ezzel párhuzamosan fokozatosan növekszik. Ennek oka az előbb elmondottakban keresendő. Úgy érzi, hogy semmi esélye sincs arra, hogy a megszokott magatartásmódokkal az újonnan felmerült problémát megoldja. Sokszor krízishelyzet lép fel, amikor az ember megtapasztalja saját életének véges-ségét, az élet korlátait, különösen a halál előtt, vagy egy betegség esetében.

A krízishelyzet nemcsak negatívumként jelentkezik az ember életében, hanem pozitív lehetőségként is. Hiszen ebben a helyzetben az érintett kénytelen új viselkedési formát tanulni, új identitást kialakítani. A krízishelyzet tehát a megújulás lehetőségét is felkínálja. Mikéntje és kimenetele a következő tényezőktől függ: az érintett pillanatnyi helyzetétől, személyi érettségének fokától, attól, hogy mennyire képes a belátásra, önreflexióra, mennyire képes elviselni a frusztrációt.

A krízisintervenció a következőket jelenti: az illetőt kézbe venni, hogy egy másik személlyel való találkozáson keresztül önmagát és a világot másként nézze, és ismét képes legyen arra, hogy saját életét kézbe vegye. Ez a segítő szolgálat olyan vezetés, amikor az érintett rátalál önmagára, hogy életének új lehetőségeit megtalálja. Gyógyító közelség az izoláció ellen, megértés a megnevezésben, világosság a sötétségben, biztonság a bizonytalanságban. A krízisintervencióban az az első cél, hogy a krízis által érintett emberben emocionális megkönnyebbülés következzen be.

A krízishelyzetben nyújtott segítség azt célozza meg, hogy az akut konfliktust az érintett reálisan lássa. Így ismét felelősséget érezhet saját cselekedetei irányában, mely képessé teszi őt arra, hogy azokat a lépéseket, melyeket saját életének megváltoztatása irányába kell tenni, valóban meg is tegye! A segítő nagy nehézsége abban van, hogy milyen módon tudja a kiváltó okokat megszüntetni vagy megváltoztatni, és hogyan tudja az érintett körül a megfelelő „szociális hálót” létrehozni, hiszen a krízishelyzet kialakulásában a környezet is szerepet játszik. A segítségnyújtás a következő fázisokból áll.

1. A félelem, aggodalom leépítése, helyette a bizalom és remény kiépítése. A segítő feladata ebben a fázisban a figyelmes meghallgatás, az érintett helyzetének megértése.

2. A tényállás felderítése. A segítő figyelme itt arra irányul, hogy felfogja azokat a dolgokat, amelyek az érintettet terhelik.

3. Utána gondolása annak, hogy milyen megoldás lehetséges – a kreativitást is kihasználva –, az érintett identitásának helyreállítása tekintetében. Közben a segítőnek magának is el kell gondolkodnia azon, hogy ő milyen segítséget tud nyújtani. Aki azt gondolja, hogy

ő minden feladat megoldására képes, az nem gondolkodik reálsan.

4. Azoknak a konkrét, apró lépéseknek a megtervezése, melyek az érintettet célhoz vezetik. A segítőnek bele kell élnie magát az érintett helyzetébe és olyan lépéseket ajánlani, amelyeket az érintett valószínűleg sikerrel végre is tud hajtani.

5. A megtervezett végrehajtás végigkísérése. Közben pedig annak alátámasztása, hogy az illető saját felelősségét és személyi autonómiáját visszanyerje.

A krízisintervenció a lelkipásztor számára is új dolgokat hoz, hiszen a lelkipásztor munkaterületét kiszélesíti. A beleélő szereteten keresztül a lelkipásztor is új oldalát fedezi fel a vallásos életnek és a szentségi életnek egyaránt.

Végül pedig a gyóntatási praxisoról volt szó. A gyóntató legelső feladata, hogy a gyónót komolyan vegye. Ha a gyónónak büntudata van, és ha tényleg helyesen élte meg önmagát, nem szabad a bünt bagatelizálni.

A gyóntató pap Jézus személyét képviseli a gyóntatószékben. Ezért egyszerre bíró és barát. Tehát ki kell mondani az ítéletet a bűn felett, de úgy, ahogy ezt Jézus tette, azaz a bűnös felemelésének szándékával, aminek alapja nem a bűnöstől való elkülönülés, hanem a vele való közösség vállalása.

A gyónónak a gyóntatót, illetve a gyóntató által magát Jézust úgy kell megtapasztalnia, mint aki az ő tévelygéseivel szemben, egy ellentétes tartalmat képvisel.

Sokszor a felnőttekben is gyerekes fogalmak rögződnek, amelyek útjában állnak a felnőtt gyónás elvégzésének. Pl. a bűnfogalom is lehet gyerekes, ha kimerül abban, hogy az pusztán egy írott szabály megsértése. A helyes bűnfogalomban felfogjuk, hogy kapcsolatunk szakadt meg Istennel, sőt a bűnnek közösségi vonatkozásai is vannak, így a bűn az emberközösségben lejátszódó, Isten által akart folyamatokat is akadályozza. A gyóntató feladata, hogy helyes bűntudatot alakítson ki.

A gyóntatásnál nehézséget okoz, hogy igazában két szinten kell gondolkodni. Egyrészt morális ítéletet kell hozni, másrészt pedig a gyónó helyzetének megértéséhez szükség van a gyóntató részéről az aktív beleélésre. Ezt természetesen Jézus szemével és szeretetével kell megtenni.

Szerda este vendégeink voltak: Franz Schwarzenböck helyi püspök, dr. Mathilde Berghofer-Weichner igazságügyi államminiszter asszony, dr. Georg Gerhart (Ministerialdirigent) és dr. Karl Huber miniszteri tanácsos. A vendégek nevében az államminiszter asszony mondott köszöntő szavakat. A beszélgetés vacsora után is folytatódott.

Csütörtökön reggel tartották a nemzeti konferenciákat, ahol az előjárókat is megválasztották. Délután kirándulás volt, ennek kapcsán a környék nevezetesebb templomait néztük meg. A kirándulás jeles állomásai voltak: Ettal bencés apátsága, melyet Bajor Lajos 1330-ban alapított. A templomot a XVIII. század folyamán rokokó stílusban alakították át. A hatalmas kolostornak gyönyörű kertje van. Sajnos, a kegyszobrot nemrég ellopták. – A másik jeles hely, ahol voltunk, a Wiese-Kirche, Felső-Bajorországban, a „megostorozott Üdvözítő” kegyhelye. A szobor eredetileg a premonstreiek egy közeli kolostorában volt. Nálunk is ismerős, több templomban megtalálható a mása. A jelenlegi barokk templom szintén csodálatosan szép stukkó-díszítéssel van ellátva. – A harmadik hely Rotenbuch volt. Itt áll az ágostonosok (nem remeték, hanem „kórus-urak – „Chorherren”) egykori temploma. A régi gótikus templomot a XVIII. század folyamán átépítették. Szintén csodálatos stukkó-díszítése van. Falképei Szent Ágoston életét ábrázolják. A templom elrendezése, belső tere a szerzetesrend igényeinek megfelelően készült. A vacsorát a hegytetőn fogyasztottuk el. Itt köszöntük meg a szervezők odaadó, áldozatos munkáját. Péntek reggel szentmisével kezdődött a nap. A résztvevők gazdag tapasztalatokkal és élményekkel indulhattak hazafelé.

Levelező szolgálatunk hírei

1996 január 23-án megalakult a levelező szolgálatunk Budapesten és környékén lakó tagjainak a klubja: a Mécses Levelezők Klubja. Az összejöveteleket kéthavonta rendezik. Dr. Kirer Vilmos plébános atya jóvoltából a Szent Péter és Pál templom közösségi házában.

A klub feladata és célja: az egyik legnehezebb cselekvő szeretetszolgálatot végzőknek, azoknak, akik a börtönökben élő, kitaszított, kapcsolattal nem rendelkező többségében közönyössé vált, csak a pillanatnyi örömeiket ismerő, reményvesztett embertársaiknak nyújtanak emberséget, szeretetet, reményt és hitet, találkozási lehetőséget biztosítson. E találkozókon kicserélik a tapasztalataikat, bátoríthatják egymást és új gondolatok születhetnek a fejlődést biztosítva. Az ala-

kuló összejöveteleken a 30–35 fő budapesti és környéki levelezők közül a fele jelent meg, s többen írásban jelezték, hogy mennének, de akadályoztatva vannak. Jelen volt Dr. Majzikné Fazekas Margit, az országos levelező szolgálat létrehozója és koordinátora és Dr. Majzik Mátyás, a Szeretetszolgálat vezetője is. Az azóta beérkezett jelzések az összejövetelről örömet és elégedettséget tolmácsoltak... Külön köszönetet kell mondanunk Böszörményi Juditnak, aki alázattal és lelkesedéssel végezte a szervező munkát, aki vállalta a találkozó vezetését. Köszönjük Kiss Józsefné és a két ifjú hölgy szolgálatát is, akik az agapé felszolgálásával kellemessé tették az összejövetelt.

ŐSZENTSÉGE

II. János Pál pápának
VATIKÁN

Szeretve Tisztelt Szentatyám!

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság 1991-ben alakult, katolikus kezdeményezésű és hajtóerejű, ökumenikus jellegű, nonprofit egyesület. Anyagi fenntartója a katolikus egyház, és kisebb részben, adományokon keresztül más jogi személyek, egyházak, valamint magánszemélyek. A védnökség és elnökség sorában a magyar történelmi egyházak legmagasabb méltóságai vesznek részt. Egyházunk részéről: SEREGÉLY érsek úr, GYULAY püspök úr. Támogatóink közül kiemelkedően: PASKAI bíboros, DANKÓ érsek, TERNYÁK CSABA püspök urak. A világon egyedülállóan alapító tagunk a magyar Büntetésvégrehajtási Testület is, TARI FERENC altábornagy úr vezetésével. Ennek köszönhető, hogy a fennálló világnézeti, erkölcsi és módszertani különbségeket a humánus alapján hidalhatjuk át és működhetünk egyre eredményesebben együtt.

Szeretetszolgálatunk a megvetettek: a bűncselekményt elkövetők, az elítéltek, börtönből szabadultak, hajléktalanok és prostituáltak lelkiüdvé és a társadalom érdekében munkálkodik. E vállalt feladatainkat a lelkipásztorok a börtönön belüli és kívüli tevékenységével, az önkénteseink áldozatos és szerteágazó karitatív szolgálatával, valamint imáinkkal végezzük. Célul tűztük ki a börtöneink jelenlegi szemléletének és gyakorlatának megváltoztatását a keresztény erkölcs, a keresztény értékek hiteles bemutatásával, valamint az emberi jogokat tisztelő személyközpontú büntetésvégrehajtás kialakításának serkentésével. A szabadult elítéltek számára átmeneti szállásokat és otthonokat létesítettünk, új életkezdeti programokat is működtetve. Így, egy esélyt tudunk biztosítani számukra a bűnöző életmód megszüntetésére. A kapcsolatokkal nem rendelkező elítéltek támogatására országos levelező és csomagküldő szolgálatot szerveztünk és tartunk fenn. A *Mécses* című folyóiratunk már hatodik esztendeje Magyarország összes börtönének minden zárkájába eljut, míg a *Jobb Lator* című, a vallásos embereknek és a megvetettekkel foglalkozóknak a lelkeségi és módszertani lapja, országos előfizetői terjesztéssel.

Nap mint nap tapasztaljuk, hogy a társadalom értetlenül, sőt sokszor ellenségesen fogadja a működésünket. Támogatást és elismerést nem, vagy csak elenyésző mértékben kapunk. Ezért is, és főleg hitünkbeli eredően, a mindennapos kudarcokkal is teletűzdelt tevékenységünkhöz erőt a Mennyei Atyánktól merítünk. A magánimáinkon kívül a Vele való kapcsolatot az egyidejű, minden vasárnap este hét órakor, az előre megadott – a vallásos és néhány polgári hetilapokban rendszeresen megjelenő – imaszándékok alapján, rövid imádkozással is erősítjük. Szomorúan tapasztaljuk azt is, hogy a magukat kereszténynek, katolikusnak vallók között is sokan, szintén értetlenül, elutasítóan állnak a megvetettekkel és a paszto-

rációjukat végzőkkel szemben. Igaz, hogy elutasító magatartásukat sokszor csak a tehetetlenségük váltja ki. Nem tudják, hogy e kihívásra hogyan reagáljanak és mit, hogyan cselekedjenek.

E felismerésre kezdeményeztük 1994. tavaszán a Mécses Lelkeségi Mozgalmat, röviden Mécses Lelkeséget, melynek feladata egyrészt, hogy a minden emberben jelenlevő Krisztust, a megvetett emberben is segítségük felismerni, másrészt, ha már felismertük a megvetett emberben is a Megváltónkat, akkor tegyünk is érte: imával és tevékeny szeretettel. A tevékeny szeretetre példák: levelezés, csomagküldés, elítéltek és az áldozatok családjának segítése, szabadulásuk előkészítése, a szabadultak támogatása. A Mécses Lelkeséget a szimbólumai: töviság Krisztus: „Ne féljetek Tőlem!” és a kar nélküli Krisztus: „Ti vagytok az én kezeim!” fejezik ki. Sokan felteszik a kérdést: bűnözőben fel lehet-e ismerni Krisztust? A bűnözőben, amikor lop, erőszakot követ el, gyilkol, szinte lehetetlen. De amikor ugyanezek a bűnelkövetők, már tehetetlenek, kiszolgáltatottak, szenvednek és rettegnek, akkor már bennük is felismerhető a szenvedő Krisztus.

Ezért a Mécses Lelkeség liturgikus imaformája a Megváltó szenvedéstörténetének megértését elmélyítő Keresztúti ájtatosság, melyet minden hónap utolsó péntekén, szentmiséhez (esetleg litániához, igeliturgiához) kapcsolunk, a megvetett embertestvéreinkért imádkozunk. Meggyőződésünk, de már tapasztalatunk is, hogy Jézus szenvedéstörténetének tanulmányozása és párhuzamba állítása a mai ember és a bűnöző „kálváriájával” megdöbbentő felismeréseket indukál. Együtt fogékonyabbá teszi a résztvevőket a másik ember szenvedésének felismerésére és felkelti a vágyát annak enyhítésére. Örömmel írhatom, hogy Magyarországon ma már közel 130 katolikus templomban gyakorolják, a megvetett embertestvéreinkért tartott utolsó pénteki Keresztúti ájtatosságot. Legutóbb a Jó Pásztor nővérek, akik a női börtönön kívül a prostituáltakkal is foglalkoznak, és a budapesti Szent István Bazilika kapcsolódott be e szertartás végzésébe. Örömteli tapasztalatunk az is, hogy a kezdeti résztvevői száma egy esztendő alatt általában megtízszereződik. A Mécses Lelkeség folyóirata a *Jobb Lator*, melyet az érdeklődő előfizetők tartanak fenn. A magyar katolikus sajtó is támogatja a lelkeségi mozgalmunkat a rendszeres, önálló rovatok biztosításával. A Mécses Lelkeség iránt már külföldről, Taiwan, Új Guinea, Kanada, USA, Brazília, Németország is érdeklődnek.

A Mécses Lelkeséget a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1994. júniusi konferenciáján hivatalosan elismerte és azóta is támogatja.

Szeretve Tisztelt Szentatyám!

Kérem, hogy áldja meg a Mécses Lelkeséget és kérje Mennyei Atyánkat, hogy kegyelmével továbbra is segítse munkánkat!

Tudomásunk szerint nincs a megvetettekért élő és tevékenykedő ehhez hasonló lelkeségi mozgalom a világon. Meggyőződésünk, hogy erre nem csak a megvetett embertestvéreinknek, de önmagunknak is szüksége van.

Ezért kérem, hogy a Mécses Lelkiséget nyilvánítsa világ-egyházi lelkeségi mozgalommá!

Továbbá kérem, hogy az esztendő egy napját nyilvánítsa a Megvetettek Napjává! Javasolom, e napnak, a nagybőjt időszakában, a hamvazószerdát követő utolsó pénteket. Így 1996-ban február 23-át, 1997-ben február 28-át, 1998-ban február 27-ét, 1999-ben február 26-át, 2000-ben március 30-át...

Örömmel értesültünk, hogy 1996-ban ismét Magyarországra látogat! Ez alkalommal szeretettel meghívom egy magyar börtön meglátogatására!

E látogatása nagymértékben tudatosítaná az emberekben azt a tényt, hogy az elítéltek is a testvéreink, akikért Jézus hangsúlyozott elvárása Mt 25,36 alapján felelősséggel tartozunk. Ugyanakkor a megvetettek is reménykeltően érezhetnék, hogy sem az Anyaszentegyházunk, sem a keresztény társadalom nem mond le róluk!

Végül kérem, hogy fogadja el a szeretettel küldött ajándékunkat a Mécses Lelkiséget kifejező „Mécses feszületet”, Lapis András szegedi érem- és szobrászművész alkotását!

Szeged, 1995. november 10.

Áldását kérve, szerető tisztelettel:

DR. MAJZIK MÁTYÁS
Mécses Szeretetszolgálat MBpT
elnöke

Vatikán, 1995. dec. 9-én

Mélyen Tisztelt Elnök Úr!

Szeretném értesíteni sorai vételéről, amelyeket a közelmúltban a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság nevében a budapesti Apostoli Nunciaturán keresztül juttatott el.

János Pál pápa szívbéli köszönetet mond az Egyetemes Egyház Feje személyébe és apostoli tisztségébe vetett bizalom ezen jeléért.

A Szentatya őszinte elismeréssel fogadta a keresztény hitből és a lelkipásztori, felebaráti szeretetből fakadó tevékenységről és a megvetettekkel szemben gyakorolt szerteágozó áldozatos karitatív szolgálatról szóló ismertetést.

Szívből kívánja, hogy a Mécses Lelkeségi Mozgalom célkitűzése továbbra is kibontakozzék az emberi jogok mindenkorai védelme s egyúttal a keresztény erkölcs és a keresztény értékek hiteles bemutatása által.

Ami kéréseiket illeti, szíveskedjék – illetékesség okából – a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciához fordulni.

János Pál pápa imájával és a szentmisében való megemlékezésével kíséri a Mécses Lelkeség tagjai áldozatos munkáját, kérve a Jó Isten atyai oltalmát és segítségét Önöknek, a szerető gondoskodásukra bízott testvéreknek és mindazoknak, akik az élet és a hit útján Önökhöz közel állnak. Ennek zálogaként szívből adja Mindnyájukra apostoli áldását.

Személyes áldásos karácsonyi jókívánságokkal

RE, G. B. érsek, Substitutus

„Önkéntes munkások kellenek”

December 17-én, advent utolsó vasárnapján, a Kalocsai Börtön és Fegyházban tartott mise után Angelo Acerbi érsek, pápai nuncius és Dankó László kalocsai érsek sajtótájékoztatót tartott a büntetés-végrehajtási intézet épületében. A JOBB LATOR megbízásából két kérdést intéztem az érsek urakhoz.

1. Ahogy a nuncius úr kifejtette, a magyar társadalom az utóbbi öt évben nagyobb szabadsággal bírt, mint korábban. A nagyobb szabadság azonban, úgy tűnik, a szabadsággal való nagyobb visszaéléssel kísért. Az egyháznak a szabadabb társadalomban megnövekedtek a feladatai. Nuncius úr hogy látja, mennyiben tud megfelelni a magyarországi katolikus egyház az új kihívásoknak, illetve Róma milyen segítséget tud neki nyújtani, a problémák megoldásában?

Angelo Acerbi: Nagyon igaz, amit Ön mondott, hogy a szabadság sok kísértéssel jár. Világszerte növekszik a bűnözés. Nagyon nehéz feladat hárul a hatóságokra, ebben az egyháznak segíteni kell. A segítség legjobb módja, nézetünk szerint, a megelőző nevelés. Don Bosco metódusnak is nevezhetném, aki összegyűjtötte a kallódó gyermekeket, a munkás ifúságot, a nagyváros kizsákmányoltait a múlt században, és foglalkozott azokkal, akikkel senki sem törődött. A megelőzés, hangsúlyozom, ez a legjobb módszer.

2. Szóba került, hogy az elítéltnak éreznie kell, része a társadalomnak. A szabadultak beilleszkedése, gondolom, nemcsak Magyarországon, igen problematikus. Az állam nem vállalja fel a megoldást. Milyen segítséget tud nyújtani az egyház a szabadultaknak?

Angelo Acerbi: Nagyon fontos az előítéletek csökkentése, gyengítése, amennyire csak lehet. Ebben is sokat tehet az egyház, igehirdetésével, példamutatásával. A bűnözés növekszik, kábítószerélvezés és alkoholizmus súlyosbítja a helyzetet. Önkéntes munkásokra van szükség, akik ezt a szolgálatot jó szívvél és nem kényszerből végzik. Úgy tudom, Önöknél is így volt ez, egy önkéntes kezdeményezte az elítéltekkel való foglalkozást. Kint is foglalkozni kell a szabadultakkal, de a munkát már a börtönben el kell kezdeni. Mert az a legfontosabb, hogy megváltozzon, hogy más lélekkel kerüljön ki a társadalomba. A beilleszkedést az könnyíti meg a legjobban, ha egy megtért ember szabadul a börtönből.

Dankó László: Talán, ha megengedi, ebbe a kérdésbe én is bekapcsolódom. Valóban az előítéletek leküzdésében végezhet komoly munkát az egyház. Önök tudják, Mórhalmon, a Mécses-tanyán mi történt. Egy éve felszenteltem Kunszentmiklóson egy ilyen házat, ahol kimondottan a társadalomba beilleszkedni akaró szabadultak kaptak helyet. Egyházunk munkája abban mutatkozott meg, hogy az ott szolgáló plébános segítségével, előbb a hívek befogadták ezeket, rajtuk keresztül a társadalom. Nagyra értékelem ennek a plébánosnak a munkáját, aki természetesen nem mellőzi a hívekkel való foglalkozást sem. Mert meg kell mutatnunk, hogy a büntetés letöltése, a vezeklés után, van bűnbocsánat, visszaút a társadalomba. Hiszek abban, hogy az egyháznak ebben szerepet kell vállalnia.

Köszönöm, az újság olvasói nevében.

kérdezett: Molnár János

Egy szociálpszichológus gondolataiból

Segíteni lehetetlen, de muszáj

Minél több olyan kezdeményezéssel ismerkedek meg, amely börtönben ülő vagy onnan szabadult emberek sorsán szeretne segíteni, annál inkább erősödik az a meggyőződés, hogy segíteni nagyon nehéz, majdhogynem lehetetlen.

Bizalmatlanságon és előítéleteken hízlalt láthatatlan szelindekek őrzik a börtönviselt és a külvilág között tapinthatatlanul terpeszkedő, áthághatatlan, süket falakat. Mennél láthatatlanabbak, annál vadabban csatogtatják a fogukat, mennél tapinthatatlanabbak, annál alattomosabban fojtogat a gyűrűjük.

A legváratlanabb helyekről vicsorítanak elő, habosan nyáladzó pofájukból búzzal fröcsög elő mindeneket összezsúró acsargásuk. Fújtatva hajszolnák kétfelé a világot: pokolba vagy menyországba, reménnyel ragyogó friss tavaszi napra vagy nyirkos csápokkal botorkáló áporodott vak pincemély sötétbe, ki vagy be, olyan messzire riasztva egymástól, ahonnan nemhogy az egymás felé nyújtott kezek nem érhetik már el egymást, de még az egymás után esdő fájdalmas kiáltás is rút, vad gyalázkodásnak hallatszik már.

Ha valaki megkockáztatja, hogy segítségre nyújtott kézzel, elszántan, mégiscsak nekiindul a másik iránynak, és e szelindekek messzebúzló ragacsos rágalmával telefröcskölve oda is ér, már csak a legbátrabb fogadja el a segítségét, és épp a legelesettebb hőköl tőle riadtan vissza. Az orrfacsaró rágalom bűz árulóként kiközösíti, mert megszegett egy súlyos tilalmat, szóba állt a kiközösített ellenséggel.

A szakadék a kint és a bent között olyan mély, hogy kétszeresen is kiátkozottá válhat, aki megkísérli bebizonyítani, elfogadtatni, hogy ez a szakadék áthidalható.

Sok esetben valóban nem az. A megbélyegzés gyakran olyan könyörtelenül történik, a nyomozás, a fogvatartás és a peres eljárás olyan lélekromboló élmények egész sorát jelenthetik, hogy kényszerű elszenvedője maga sem kíván többé tisztos megbélyegzői körébe visszakerülni, megbélyegzettségét úgy viseli, mint egy általuk elszenvedett mártíriumot. Az ilyen ember nemcsak hogy nem kér segítséget, de nem is fogadná azt el! Még ínycsiklandozó, zafos, rosszindulatú vádaskodásokkal a szelindek uszításban is szorgoskodhat engesztelésre és engesztelődésre hajló embertársai ellen.

Ha e rémmesebeli szörnyetgek mégsem riasztották el, és egymásra talált segítő és segítségre váró, ott meredzik a fal, hol megmászhatatlanul, guillotin pengé síkos-fényesen, gége metélő gyilokkal peremezeten, hol omlatag nyálkás-mohosan, kapaszkodhatatlanul kopár-porlatagon.

Aki nem járta még meg ezt a kálváriát, nem is tudja elképzelni, mekkorát változik a világ az ember körül, ha börtönbe kerül. Mennyi gyanakvás veszi körül, ha munkát keresne, és mennyire nincs kihez fordulni a

rendezett életvitel elkezdéséhez nyújtandó segítségért, mennyire nehéz találni egy kicsinyke helyet, ahonnan legalább egy darabig sértegetve nem űzik tovább, egyetlen olyan „tisztességes embert”, aki hitelezne az első fizetésig, hogy ne kelljen éhen maradni, meg lehessen csináltatni a tönkrement személyit, fel lehessen normálisan öltözni, ne kelljen bliccelni a BKV-nál, akinél el lehetne lakni egy ideig hozomra, aki befogadna a háztartásába, hogy rendezett külsővel, tisztán, kialva lehessen megjelenni munkahelyeken, ahol lehet annyit keresni, amennyiből a börtönbe kerülés veszélye nélkül is jól meg lehet élni, és aki ezt anélkül teszi, hogy segítsége ürügyén ágyasává vagy háztartási adósrabszolgájává alázna.

Segíteni nagyon nagyon nehéz, váljon hát köszönő szép szóvá minden szitok és rágalom, viruló rózsává minden sár és kotú, amit arra vetnek, aki mégis megpróbálja.

Téli pillangó

Ilyen börtönökkel gyakran találkozhatasz. Nem, nem az intézményről beszélek. Ember-börtönökre gondolok. Férfiakra, nőkre, sőt, gyerekekre akik kemény burok mögött rejtőznek. Akik zárkóztak és elutasítóak. Áthatolhatatlan akadályokat helyeznek maguk és a többiek közé: kerítéseket, falakat, bástyafalakat. Ne mondd, hogy egoisták, aszociálisak vagy maguknak valók. Lehet, hogy tényleg azok. De nézd a dolgot egyszer úgy: ezek emberek, akik félnek. Emberek, akiknek szenvedésben volt részük. Sérülékeny emberek, akiknek szükségük van a védelemre. Úgy igénylik a védelmet, mint tartásukat. Hogyan nyerhetnének másként újra önbizalmat?

Ha van tartásod, akkor megteheted, hogy kinyílsz. Ha ki akarsz lépni magadból, ahhoz nagy belső biztonságra van szükséged. Indulj ki a saját példádából: ha megkeményedsz és egészen a saját gondjaid rabja vagy, kinek hagyod, hogy a rejtekedből kicsalogasson? A nagyhangúaknak? A frappáns közhelyeknek, hogy „Úgy még sose volt, hogy valahogy ne lett volna!” meg más effélének? Nem hiszem. De akkor bizonyára felengednél, ha egyszer csak úgy jönne valaki, ahogy egy pillangó jön. A közeledésében nincs semmi fenyegető. Nem veszi el a virágot, amit nem akarnak neki adni. A napfény melegét szereti. Röpte csupa kedvesség, érintése lágy lehellet. Nem időzik a szükségesnél tovább, és nem fenyeget. Arra emlékezteti az embereket a maguk ember-börtönében, hogy ő is kemény burokban rejtőzött, míg végül kibontakozott belőle, és mint parányi csoda nekilibbent a világnak. Az ő élete példázat. Érzed, mennyi erő és remény rejlik benne? Ha eluralkodik a hideg, és minden megfagy az emberek között, ne feledkezz meg a pillangóról!

Dr. Végh József

Mozaikok **Karl Rottenschleger Emmausz c.** könyvéből

A Szt. Pölten-i Emmausztársaságban való tevékenységem előtt kilenc évig a steini büntetőintézet szociális dolgozója voltam. Ebben a gettóban, mely 900 foglyot őrzött és 300 fegyőrt foglalkoztatott, egy fájdalmas felfedezést kellett tennem:

- az osztrák elítéltek kb. kétharmada rendelkezik egy ún. „intézeti karrierrel” vagy egyáltalán nem ismerik szüleiket, vagy csak gyerekkoruk első éveiből.

- A házasságok 80%-a, a második házasságok 70%-a tönkremegy a büntetés letöltésének ideje alatt.

- Az összesen 7000 osztrák elítélt egyharmada a börtönben sem postát nem kap, sem látogatója nem érkezik.

- A foglyok egyharmada alkoholistá, kb. négy százalék kábítószerfüggő.

- Az osztrák börtönökben az öngyilkossági ráta kétszer olyan magas, mint a népesség átlagos öngyilkossági rátája.

- Az évente 11000 osztrák szabadon-bocsátott kétharmadának a szabadon-bocsátás napja után se munkája, se szállása nincs (programozott visszaesés).

A börtön legtöbb esetben nem javítóintézet, hanem a „gyűlölet iskolája”, ahogy ezt egy elítélt fogalmazta.

A kérdésre: „Mit értünk el önnél a steini öt évvel?” Günter így válaszolt: „Dugig vagyok gyűlölettel. Most már igazán tökéletesen csinálom!”

Isten ma is meghal még, passiója folytatódik”

- az apákban, akik gyerekeiket „ideajándékozzák”; a gyerekekben, akiket intézetekbe dugnak. Az elhagyott gyermekek napjaink „leprásai”.

- szellemileg fogyatékos emberekben, akiket pszichiátriákra dugtak.

- Isten meghal abban az elítéltnél, akit bűnében egyedül hagyva nem látogat meg senki.

- Isten szenved és meghal abban az életbe belefáradt emberben, aki depressziójában nem lát már kiutat, csak az öngyilkosságot:

- Jézus keresztútja mindaddig nem ér véget, míg alkohol és kábítószer-függőségben élő emberek, mint élő holtak csak vegetálnak, leprásként elkerülve.

Támasszák alá konkrét számok ezen paramétereket:

Ausztriában 9000 gyerek és fiatal él intézetekben, 12000 nő és férfi él pszichiátrián, 7500 ember letartóztatásban. Az intézeti gyerekek a börtönök biztos utánpótlásai. A lányoknál nem ritkán prostitúcióhoz vezet az „intézeti karrier”. Sok elhanyagolt gyerek és felnőtt lesz később a pszichiátriák kezeltje.

* * *

Az ember lelki nyomora
egyre nagyobb lesz az
anyagi erőssége közepette.
Itt már semmilyen segítség,
törvény, intézmény nem segít.

Az embernek szüksége van
anyára, aki segíti,
apára, aki szóba áll vele,
tanárra, aki meggyógyítja,
lelkipásztorra, aki mint Krisztus
érte él.

Neked, nekem, nekünk
anyának, apának, tanárnak, orvosnak,
lelkipásztornak kell lennünk.

(E könyv kiadása folyamatban van, reményeink szerint
ez évben megjelenik)

Dr. Folly Gábor

Gondolatok az év utolsó keresztúti ájtatosságán

Még gyermekeink szemében ott tükröződnek a karácsonyfa gyertyái, még melegíti szívünket a Karácsony öröme: a Megszületett. Már elkezdjük tervezgetéseinket az Új esztendőre és ma mégis a Mécses Lelkiségi Mozgalom keresztúti ájtatosságára gyűltünk össze. Aktuális-e ez ma, lehet-e egy szívvel imádni a Kisdedit és szenvedéséről, haláláról elmélkedni – rászorultjainkért? Nem akarok még a Karácsony hangulatától elválni, de így, befér-e szívembe az a másik ima, az a másik hangulat?

Az éhezés a fázás a szenvedés, az elzárttság nem kérdezi aktuális vagyok-e, alkalmas-e az idő. Lehet, hogy néhány hajléktalan számára csak egy pohár tea jutott, lehet, hogy a börtönben 7 év óta először reménykedtem néhány nap szabadságban és az utolsó pillanatban mégsem mehettem haza, és 24-én is csak a durvaságot, a káromodásokat élhettem át, az édesapámat a háború ölte meg, férjem lábát egy gránát vitte el, tőlem a sors nem kérdezte, hogy aktuális-e, hogy jókor vagy egyáltalán jól van-e mindez.

Dehát a Kisdedit, a Karácsony öröme csak lehet aktuális, nem lehet mindig a szenvedőkkel törődni, mindig értük imádkozni! Mit szólna ehhez Te, pár napos Jézus-kánk?

Mária és József idegenként érkezett Betlehembe, ha elég pénzük lett volna, válogathattak volna a szálláshelyek között, de így, senki sem fogadta be őket. A Megváltó első találkozása a világgal: egy barlang-istállóban született. Gondoljuk ezt meg a szülők, elsősorban az édesanya szemszögéből is, nem túlzás kimondani: ott és akkor (mai szóhasználat) hajléktalanok voltak. Valószínűleg éhesek is, különben biztosan nem fogadták volna el a szintén szegény pásztorok sajtotcskáját, biztosan fáztak is, azon a tájon hidegek az éjjelek, de mindenesetre kiszolgáltatottak voltak, nem kevésbé, mint a mai hajléktalanok. Aktuális-e Karácsonykor hajléktalanokkal foglalkozni? Jézus is az volt! És ha valóban Karácsonyt akarunk a szívünkbe, akkor be kell fogadnunk az akkori hajléktalan Jézust, amire különben is annyira vágódunk így Karácsony táján. „Amit egynek a legkisebbek közül tettetek, nekem tettétek.”

Születésekor Jézus nem a mi – talán szintén szegény, talán nem is annyira – életformánkba született bele, hanem a legszegényebbekébe. Tudom, az már később volt, de ugyanezt a Jézust elfogják, vallatják (mai szóval kihallgatják), szabadon sem bocsátják többet, hanem ártatlansága ellenére a legsúlyosabb büntetésre ítélik, halálra. Az akkori kornak és szokásoknak megfelelően: kereszthalálra. Egyetlen elítélt sem érezheti, mondhatja, hogy Jézus nem ment át azon, amin öneki át kell mennie. Talán így mondhatjuk, ezáltal Jézus meglátogatott, Karácsonykor is, de nemcsak Karácsonykor, minden börtönben szenvedőt. Aki még nem volt elítélve, talán nem is sejtheti, milyen lelki közösséget teremtet ez, hasonló a sorsunk, az életünk. Jézus ezért a közösségért is vállalta, amit vállalt. Nem az ítélezőkkel, mégiscsak nem is a látszólag a történeteken kívül állókkal vállalt sorsközösséget, hanem az elítéltekkel. Mindenkiért élt és halt meg, mindenkit megváltott, de sorsközösséget velük vállalt, tudatosan.

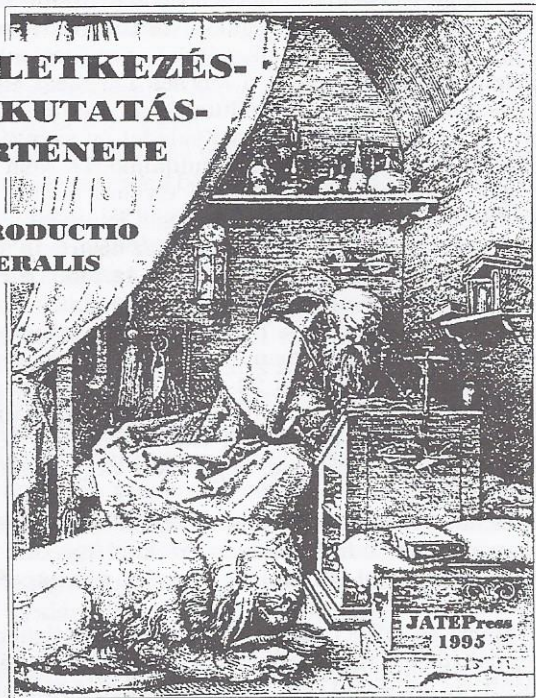
A kiszolgáltatottak ügyének vállalása aktuális tehát karácsonykor is, nem jobban és nem kevésbé, mint Jézus elfogadása, vállalása.

BENYIK GYÖRGY AZ ÚJSZÖVETSÉGI SZENTÍRÁS

KELETKEZÉS-
ÉS KUTATÁS-
TÖRTÉNETE

INTRODUCTIO
GENERALIS

ELSŐ KÖTET

Megjelent

BENYIK GYÖRGY:

AZ ÚJSZÖVETSÉGI SZENTÍRÁS KELETKEZÉS- ÉS KUTATÁSTÖRTÉNETE

I. kötet

Ára: **570.-Ft** (+ postaköltség)

A második kötet megjelenése
május körül várható

Az I. kötetre megrendelést, a II. kötetre
előjegyzést felveszünk:

JATEPress

6722 SZEGED, Petőfi S. sgt. 30-34.

Dr. Benyik György rk. lelkipásztor, teológiai
professzor, bibliakutató. A szegedi nemzetközi
biblikus konferencia létrehozója és fő szer-
vezője. A szegedi rk. Hittudományi Főiskola
tanára

* * *

FIGYELEM!

Manfred Lösch úr jóvoltából a német evangeli-
kus börtönmisszió szakkönyveinek sorozatát kap-
tuk az Evangelikus Konferencia és az EKD-tól
ingyenesen. Célunk e könyvek lefordítása és meg-
jelentése – mindez az anyagi lehetőségeink függvé-
nyében.... Addig is a németül tudó szakembereink
számára az alábbi kötetek a központunktól kölcsö-
nözhetők.

1. *Strafe: Tor zur Versöhnung?* Eine Denkschrift der Evangelischen Kirche in Deutschland zum Strafvollzug. Gütersloh 1990
Büntetés: a ktengesztelődés kapuja? Gütersich 1990.
2. *Gefängnisseelsorge.* Grundlegende Informationen zum kirchlichen Dienst in Justizvollzugsanstalten. Hannover 1991
Börtönpasztoráció. Alapvető információk. Hannover 1991.
3. *Straffällig.* Hrsg. v. Diakonischen Werk der EKD. Stuttgart 1987
Büntetés kilátásban. Stuttgart 1987.
4. *Seelsorger eingeschlossen.* Ein Lese- und Arbeitsbuch zur kirchlichen Arbeit im Gefängnis. Stuttgart 1987
A lelkipásztorral. (Munkafüzet). Stuttgart 1987.
5. *Reihe: Praxis Gefängnisseelsorge*
– Bd. 1: *Gottesdienst im Gefängnis.* Hannover 1984
– Bd. 2: *Gefängnispredigten.* Hannover 1985
– Bd. 3: *Gemeinde beiderseits der Mauern.* Hannover 1986
– Bd. 4: *Nicht sitzenlassen.* Hannover 1989
A börtönpasztoráció sorozata:
– 1. kötet: *Istentisztelet a börtönben.* Hannover 1984
– 2. kötet: *Prédikációk a börtönben.* Hannover 1985
– 3. kötet: *Közösség a falak mindkét oldalán.* Hannover 1986
– 4. kötet: *Ne hagyj cserben.* Hannover 1989.
6. *Gefängnisseelsorge heute.* Hannover 1989
Börtönpasztoráció ma. Hannover 1989.
7. *Ökumene im Gefängnis.* Beiträge zur Zusammenarbeit in der kirchlichen Arbeit im Gefängnis. Hannover 1993
Ökumenizmus a börtönben. Hannover 1983.
8. *R GS – Reader Gefängnisseelsorge*
Hefte 1-4 und fortlaufende Zusendung nach Erscheinen.
R GS-Reader börtönpasztorációs sorozat:
1-4 füzet. Folytatását a megjelenés után küldik.

Szabó Andor
metodista lelkész

Jelentés a Csillagból

Vasárnap reggel van, fél kilenc. Az őszes, potrohos férfi sietve kaptat fölfelé a szegedi börtön és fegyház központi épületének a lépcsőjén. Kezében énekeskönyvvvel, vallásos és imádságos iratokkal megrakott bevásárlókosár, de mire fölr, már a széles karimájú fekete kalapja is – mert a Csillag semmi mással össze nem hasonlítható, cigarettafüst-konzervből s verejtékből gyúrt áporodott férfibúze – kimelegedve öltözetének lazítására készíti. Ez a szag itt a „genius loci”, a hely szelleme. Hősünk, kit e más világban hol papnak, hol doktornak tisztelnek, közben megkéri a Csillag centrumában, a vasgerendákra épített fülkében olvasgató őrt, hogy a megfelelő dosszié „Evangéliumi beszélgetések” cím listáján szereplő testvériséget legyen szíves értesíteni, kezdődik az istentisztelet. A harmadik emeleten készségesen kinyitják neki az elmúlt száz év alatt föltehetően a legkülönbözőbb műfajokhoz szokott kultúrtermet, és ő lassan megnyugodva észrevételezi, hogy hála Istennek, akadály nélkül eljutott idáig, és még a villanyorgona is előkészítve. Bizony, bizony, nagy szó, akadály nélkül elérkezni ide. Mindig különös dolog becsöngetni a piac felől, kinyitni a nagykaput, megkapni a riasztót, átmenni a sok vasajton és elektromos záron. Milyen elképzelhetetlen és lehetetlen volt ez valaha. Még nagyobb öröm azonban, ami ezután következik.

Missziós testvér lepakol az elnyűtt zongorára, kikapja a padra a Dicséreteket, sutyiban a függöny mögött följebb tekeri az erősítő gombját, s végül leül az orgonához, nagyot tapos a villanypedálra, és nemcsak közletről melegítik szívét a gyönyörű dallamok, hanem elrévült tekintettel, szinte kívül is hallja, hogyan szárnyal az evangéliumi ének a bűdös, koszos és sivár folyosófalak között, hogy egy-egy zengő hangfoslány talán a vastag cellaajtón is átszüremkedve figyelmezteti a várakozókat: lehet jönni az összejövetelre! És tényleg gyűlnek a hívek, kántor úr zenél, eközben rendre nyílik az ajtó, és megjelenik kékesszürke rabegyenruhájában e sajátos gyülekezetnek az újabb és újabb tagja. Elkezdődik a közös éneklés, az elektromos hangszer erős hangja mellett a hamis hangúak is bátrabban fújják a számukra még ismeretlen dalokat is.

Az énekek és imádság után igehirdetés. Gyülekezeti munkásunk igyekszik élvezetesen beszélni, nehogy a hallgatóság elevenebb része kísértést érezzen prédikáció alatt megtárgyalni a következő szökési kísérletet – ez nem lapunk színvonalának emelését szolgáló humor, hanem szempont, amellyel harcolnunk kellett, nehogy emiatt a börtönvezetőség megsűrje, kiket is engednek együttjárni vallásos félóránkra.

Mint ezt a társaságot terhelő 100... 200 évi szabadságvesztési idő, olyan lassan oszlik istentisztelet után a gyülekezet. Ki órát vagy rádiót hoz javíttatni, ki

cigarettát vagy kávét kér, esetleg gyerekének látogatót, netán ajándékot, mások a csütörtöki négyszemközi beszélgetést beszélnek meg. Tisztelendők már kapkod, kifelé is hosszú az út, otthon várja a másik gyülekezete, amelyikkel meg akarja osztani boldogságát, mert hát milyen nagy öröm lehet a mennyben, amikor fenn hallják a bentiek himnuszait.

Ez a vasárnapi vizit nem régóta folyik. A parancsnokság kérte – mivel hétköznap zsúfolt a délutáni program, és kellő helyiség sincs – legyen a metodista szertartás is hétvégén. Előbb fölmerült a gyanú, hogy ezzel csak az ördög próbálja beletenni a lábát az ügybe, később nyilvánvalóvá vált, így hetente kétszer lehet belátogatni. Sikertől terminust találunk, kitérni a többi egyház elől. Vasárnap reggel csak a Jehova tanúi vannak együtt – oda más „korosztály” jár: főleg az életfogytiglanosok...

Tehát a csütörtök megmaradt az egyéni találkozásra.

– Ilyenkor általában úgy jövök ki, én érzem, hogy kaptam valamit. Ez nem a kötelező szerény alázat. Rendkívül lekötő az a bizalom, amellyel megtisztelnak ezeken a beszélgetéseken. Másrészt átéli az ember azt, hogy én sem vagyok külön, csak egyszerűen nem kerültem olyan helyzetbe, vagy előnyösebbek voltak a körülményeim. De a legnagyobb élmény, amikor spontán bizonyosságtételt hallok – az elítélt maga sem tudja, milyen érték a nyilatkozata: „Andor úr, én megbántam, ami szörnyűt tettem. Most már békességem van, és ha megérem, hogy kikerülök innen, akkor is Jézust akarom szolgálni!” Kettesben inkább megoldódik a nyelv. Panasz a cellabeli fajtalanokodókra, emlékezés és tájékoztatás a térben is távoli, de főleg időben távolodó és szakadó családról, bizalmas kérések különleges ügyek elintézésére. Ügyvédet keresni, hírt keríteni rokonról, felkutatni valakit. Most három hónapja keresek egy hölgyet, aki vállalná, hogy havonta egyszer beszélőre jönne egy kétszeres feleség gyilkoshoz. „Tudja, lelkész úr, nyugodtan megmondhatja neki, kiről van szó, még legalább tíz évem van vissza, nem kell félnie, kábé negyven körüli legyen, nem baj, ha nem csinos, olyan közepes, mint a magáé...”

Igen, e komor hely gyakran produkál tréfás jelenségeket, de nem is árt, ha az ember elfelejti, hogy aki 13 év fölött kapott, annak tette kimerítette az előre megfontolt szándékot, a visszaesést, a különös kegyetlenséget, a nyereségvágyat és a bűnhalmazást. Ám, véleményem szerint úgy nem lehet evangelizálni, hogy az ember szorongva szorongatja a kis műanyag dobozt (riasztó) – egyébként, nem vagyok biztos abban, tudnám-e egyáltalán használni. Megvetnének, gondolom, ha előttük rakogatnám a kabátot levéve vagy föl, egyik zsebemből a másikba. Nem vagyok pszichológus

– édesapám félbemaradt munkáját folytatni csöppen-tem ide –, azonban egy gondolkodási stílus biztos bennem: egyrészt én ugyanolyan, az Isten kegyelmére szoruló ember vagyok mint ők, másrészt Isten kegyelme a legborzalmasabb bűnöst is megérintheti, harmadrészt, ha Ő nem könyörül rajtunk, akkor ez az egész egy cirkusz. És úgy hiszem, veszik a lapot, ritkán kísérletezik valaki is szerecsen mosakodással. Nagy hatással van rám ez az őszinteség, ugyanis megkísért a reménytelenség, mi értelme van mindennek. A legtöbbnek még rengeteg a hátralévő ideje; homoszexuálisok, szadista örültek és maximálisan jó erőnlétben lévő, naponta kigyúrt izomkoloszsusok állandó és megalázó molesztálásai között én hogyan tudnék jó keresztény maradni? Nem szabad belerohanni a sentimentalizmus veszélyes zsákutcájába. Póriasan és megbízhatóan ajánlom Krisztust, az igét és magamat. Ez nem szerénytelenség, ha már nem ülök velük együtt – mint ahogyan Krisztus Jézus köztünk élt – akkor legalább e heti két órában adjam becsületesen a teljes emberségemet. Persze, lehet, hogy ez a mérce egyesek számára kissé alacsonynak tűnik, önbizalomhiányosnak. Arra viszont nagy gondot akarok fordítani, hogy amit megígérek, azt betartsam. Rendkívül fontos, hogy számíthassanak rám, lényeges a menetrendszerűség. Vértik a szívem, ha valami miatt a szokott időben elmarad a találkozó. Egyszer megkértem a feleségemet, helyettesítsen – minden tekintetben külön nálam, és akkor már nagy praxisa volt a nyíregyházi börtönben – kellemetlen volt hallania a rezignált reagálást:

„Tetszik tudni, mi az Andor urat vártuk!” Andor úr azóta fokozottabban aggódik, föl ne boruljon a műsor, nehogy az ő mulasztása miatt csalogva morzsolódjon le bárki. Igen, a börtönmisszió rendszeressége prioritást élvez. Így volt ez nyáron is az imaterem tatarozása alatt. Pólóban és sortban rohantam be a betonos talicska mellől, megjelenésem oly mértékben nem volt papi, hogy kifele jövet a belső ór nem akarta fölről kinyitni a villamos zárat. Mutogatnom kellett a mellemen lévő kitűzőt. Mai fejjel már úgy vélem, nem is ártott volna néhány órai ismerkedés valamelyik cellával. Zavar, hogy másfél év után sem ismerem körülményeiket, pedig az szükséges lenne az előítéletek teljes levetkőzése végett. Egyébként aztán a főkapunál tapintatosan figyelmeztettek, hogy nem ajánlatos a nehézfiúkhoz rövid nadrágban jönni.

Lelki munkát végző testvérek szokták mondani, a szolgálatért hálásnak kell lenni: különösen így van ez ebben az esetben, ahol messze nemcsak az én készségemen múlik még emberileg sem a munka. A jelenleg hatályos kedvező törvények, a különböző börtönmissziók kooperatív tevékenysége, a büntetés-végrehajtás nélkülözhetetlen jóindulata, a hosszabb ideje börtöngyülekezetbe járó elítélteken látható pozitív hatás, az újabbak érdeklődése, a kinti gyülekezet mögöttem állása, mindezek fölött a Szentlélek kegyelem-

felhője – s ezután következnek én. Ugye, világos a felelősség ennyi kedvező föltétel konstellációjában.

„Nélkülem semmit sem tudtok cselekedni” (Jn. 15, 5). Ugyanakkor a remélt áldás mindig megérkezett. Most vasárnap már kissé elkenődve vettem észre, hogy csak öten vagyunk. De a harmadik éneknél beindult a sor. „Nem hallottam jól az üzenetet, de aztán, mikor kijöhettem, bekiabáltam az összes reformátusnak!” Vagy húszan voltunk, s köztünk legalább öt új arc, mind figyelő tekintet.

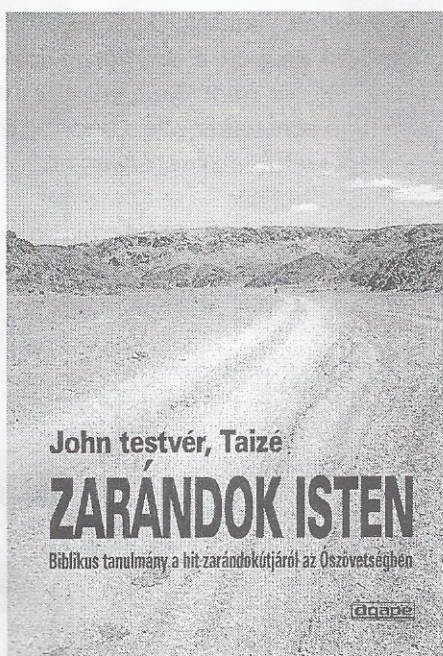
Igen, ezek a rám szegeződő tekintetek jelentik számomra a csodát és a kötelességet. Egyébként az istentiszteletek a liturgia szerint ugyanolyanok, mint itthon. Hudák Sanyi bácsi figyelmeztetett is egyszer, hogy ne csak én beszéljek. Akkortájt József történetének közepén jártunk, a Jákobék családi életében észlelhető hibákról és mulasztásokról beszéltem, s utána próbáltam ennek a javaslatnak is eleget tenni. Meglehetősen tanácstalanul indítottam el a „dinamikus csoportmunkát, rákérdeztem, mi a véleményük a többnépszerűségről. Így ismerkedtem össze közelebbiből egyik hívemmel. Gyula, aki az egyik legkomolyabb a gyülekezetben – biznyságtételét itt olvashatjuk – felnevelt, és rámutatott a már az előzőekben idézett kollégára. „Őt tessék faggatni, mindkét asszonyt hazavágta.”

Búcsúzóul két gondolat a tapasztalataimból. Az egyik: csak hosszú távon érdemes és szabad gondolkodni, tervezni, dolgozni. Nem kell letörni és nagyot csalódni, ha valakiről valami kellemetlen hírt hallok, és nem szükséges fölfokozott révületbe esni, ha föltűnik valami eredmény. Általános szegedi tanulságom – ebbe lehet, hogy belejátszik a teológiai képzésem is –, hogy az evangélium hirdetése magvetés, de a pásztori küldetés ennél több.

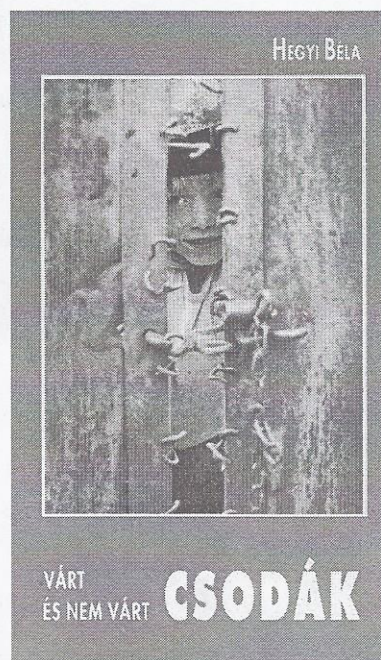
Megbízhatóan, folyamatosan együtt kell lenni a nyájjal, s éreztetni velük, hogy hozzáam tartoznak, s ezt nem befolyásolja a pillanatnyi kedélyállapotuk – mert az bizony elég instabil. A másik következtetés: legyen az ember szerény, ne becsülje le a benti pszichológusok, szociológusok munkáját. A kisegyházi hívő hajlamos a maga kegyességi formáját így előtérbe helyezni, s ezt a kísértést növeli, hogy a rabok időnként eláztatják a börtön személyzetét a lelkigondozó előtt. Helytelen dolog ebbe a csapdába is belemászni, az, hogy én a Bibliát viszem magammal, nem teszi fölöslegessé és értéktelenné a szakemberek tudását, megfigyelését. Például tény az, hogy a hosszú büntetési idő alatt van egy jellegzetes magatartás-változás. Másképp viselkedik és gondolkodik az, akinek az életfogytiglanból 2 vagy 12 év van vissza. Nem célszerű a saját gyakorlatom pozitívumának vélni utóbbinak esetleg reményteljesebb, józanabb előretekin-tőbb hozzáállását, oszladozó keserűségét.

A befejező, megtörtént, tréfás jelenet ismét a főkapunál. Jön a lelkipásztor újra fölfelé a lépcsőn, most nagy nejlonzacskóban hozza a hucumuciját. Új ór van, sose látta még a testvért. A tiszteletes megáll az ablaknál, az ór lassan föláll, kinéz végigméri az alakot, majd unottan megkérdi: „Maga hány napig is volt eltávon...?”

Az **agapé** Kft.
Ferences Nyomda és Könyvkiadó
legújabb kiadványai

John Testvér, Taizé
ZARÁNDOK ISTEN
Biblikus tanulmány
a hit zarándokútjáról az Ószövetségben

Hegyi Béla
**Várt és nem várt
CSODÁK**

A fenti kiadványok megrendelhetők és megvásárolhatók a kiadónál

AGAPÉ Kft.
6725 Szeged, Mátyás tér 26.
Tel./Fax: (62) 323-002

valamint
Budapesten
A Mártírok útja 23. sz.
alatti könyvesboltunkban.

Teljes nyomdaipari szolgáltatást is vállalunk.

KIÚT a prostituáltak menedéke

Magyarországon A Jó Pásztor nővérek kezdték meg a munkát a Mécses Szeretetszolgálat MBpT együttműködésével

A **KIÚT** szeretne választ adni a prostitúciót űző személyek várakozására és igényeire. Célja, hogy a **prostitúció holnap eltűnjék**, hogy e távlat már ma mindenki ügye legyen, hogy a közhatóságok elkötelezzék magukat ebben a folyamatban. A **KIÚT** három területen fejt ki tevékenységét:

Jelenlét a prostitúciót űző személyek számára: találkozunk velük az utcán, szórakozóhelyeken, kórházakban, börtönökben..., fogadjuk őket az ügyeleteken. A speciális magán- és közszervezetekkel együtt mellettük állunk, hogy ismét beilleszkedhessenek a társadalomba.

Tájékoztatás: egy negyedéves folyóirat kiadása, előadások, konferenciák és viták szervezése, vándorkiállítás, videofilm, kazetták készítése, plakáthadjárat, a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása.

A prostitúció okaira és következményeire ható sajátos akciók más egyesületekkel és mozgalmakkal együtt a közhatóságok, egyházak, politikai pártok, szakszervezetek, családi és társadalmi szervezetek körében.

Számos alkalommal találkoztunk a három partnerrel (prostituáltak, kerítők, kliensek). Életük és viselkedésük kutatásra, tanulmányozásra készítették, tekintetünket nem csupán a személyre irányították, hanem a prostitúció jelenségének egészére, amely egyfajta rabszolgaság, és mint ilyen, megszüntetendő. A prostitúciót űző személyek zűrzavarukon, szenvedésükön, anyagi jellegű kéréseiken, de a bennük megbúvó lehetőségeken keresztül is, megtanítottak bennünket, hogy meghalljuk életük alapvető vágyait. Kérdésfelvetésükkel összhangban a **KIÚT** a városi életben és az egyházban foglalt helyet.

A **KIÚT** a prostitúció világában élő vagy azt elhagyó férfakkal, nőkkel, és más, a társadalom peremére szorult személyekkel való találkozás, osztozás, cselekvés helye. A **KIÚT** tagjai elkötelezetten haladnak a szabadulás közös útján, hogy együtt vegyenek részt egy prostitúció nélküli, igazabb, testvéribb világ felépítésében.

*Nyújtsd te is a kezed,
hogy a többiekkel
együtt láncot
alkossunk,
a szeretet láncát,
hogy segíthessünk
megtalálni a
kiutat
azoknak, akiknek
szükségük van rá.*

JOBB LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság katolikus börtönlelkipásztori szolgálata

Főszerkesztő: Dr. Majzik Mátyás

Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon/fax: 36/62 325-139

ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön: 500 Ft, külföldön: 10 USA\$ vagy ennek megfelelő értékű más valuta

Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged